

№ Φ 092.22/5023

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ F.E. κατά ΕΛΛΑΔΑΣ

(Προσφυγή αριθ. 31614/11)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

23 Ιουνίου 2016

Η απόφαση αυτή είναι οριστική. Μπορεί να επέλθουν αλλαγές ως προς τη μορφή.

Στην υπόθεση F.E. κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε τμήμα με την ακόλουθη σύνθεση:

Ledi Bianku, *πρόεδρος,*

Λίνος-Αλέξανδρος Σισιλιάνος,

Aleš Pejchal, *δικαστές,*

και Milan Blaško, *εκτελών χρέη αναπληρωτή γραμματέα τμήματος.*

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο στις 31 Μαΐου 2016,

Εκδίδει την πιο κάτω απόφαση, την οποία έλαβε την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μια προσφυγή (αριθ. 31614/11) την οποία άσκησε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ένας Ιρανός υπήκοος, ο κ. F.E. («ο προσφεύγων»), ο οποίος προσέφυγε στο Δικαστήριο στις 7 Απριλίου 2011 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»). Η πρόεδρος του τμήματος έκανε δεκτό το αίτημα του προσφεύγοντος περί μη δημοσιοποίησης της ταυτότητάς του (άρθρο 47 § 4 του Κανονισμού).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπήθηκε από τις κυρίες I.-M. Τζεφεράκου και N. Στραχίνη, δικηγόρους, μέλη των δικηγορικών συλλόγων Αθηνών και Χίου αντίστοιχα. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από την εντεταλμένη του αντιπροσώπου της, κυρία Κ. Καραβασίλη, δικαστική αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ειδικότερα ότι υπήρξε παραβίαση των άρθρων 3, 5 και 13 της Σύμβασης.

4. Στις 3 Ιουνίου 2013, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ**I. ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ**

5. Ο προσφεύγων έχει γεννηθεί το 1980.

Α. Η σχετική με την απέλαση και την κράτηση του προσφεύγοντος διαδικασία

6. Στις 2 Αυγούστου 2010, ο προσφεύγων έφτασε στην Ελλάδα. Συνελήφθη από τις αρχές και μεταφέρθηκε στο τμήμα συνοριακής φύλαξης Σουφλίου. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι υπέβαλε αίτηση ασύλου, ωστόσο οι αρχές δεν καταχώρησαν την αίτησή του.

7. Ο προσφεύγων παρουσιάστηκε ενώπιον του εισαγγελέα πλημμελειοδικών Αλεξανδρούπολης. Στις 4 Αυγούστου 2010, ο εν λόγω εισαγγελέας αποφάσισε να μην ασκήσει ποινική δίωξη προκειμένου να απελαθεί ο προσφεύγων στη χώρα καταγωγής του. Εντούτοις, η εν λόγω απέλαση δεν πραγματοποιήθηκε.

8. Στις 5 Αυγούστου 2010, ο διευθυντής της Αστυνομικής Διεύθυνσης Αλεξανδρούπολης αποφάσισε να θέσει τον προσφεύγοντα υπό προσωρινή κράτηση εωσότου ληφθεί απόφαση σχετικά με την απέλασή του, εντός προθεσμίας τριών ημερών (απόφαση αριθ. 9760/20-3224/2-α').

9. Με απόφαση της 8^{ης} Αυγούστου 2010, ο διευθυντής της Αστυνομικής Διεύθυνσης Αλεξανδρούπολης διέταξε την απέλαση του προσφεύγοντος για παραβίαση του άρθρου 83 του νόμου αριθ. 3386/2005. Διέταξε επίσης τη διατήρηση της κράτησης για περίοδο που δεν μπορούσε να υπερβεί τους έξι μήνες, με την αιτιολογία ότι υπήρχε κίνδυνος να διαφύγει. Στην απόφαση διευκρινιζόταν ότι ο προσφεύγων είχε ενημερωθεί, σε γλώσσα που κατανοούσε καλά (την αγγλική), σχετικά με τα δικαιώματά του και τους λόγους της κράτησής του. Τέλος, η απόφαση προέβλεπε ότι η απέλαση μπορούσε να ανασταλεί σε περίπτωση άσκησης προσφυγής από τον προσφεύγοντα (απόφαση αριθ. 9760/20-3224/2-β').

10. Στις 12 Αυγούστου 2010, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στο κέντρο κράτησης Βέννας.

11. Την ίδια ημέρα, ο διευθυντής του Ελληνικού Συμβουλίου για τους πρόσφυγες έστειλε φαξ το οποίο απευθυνόταν, μεταξύ άλλων, στο υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και στην Αστυνομική Διεύθυνση Αλεξανδρούπολης. Επαναλάμβανε την επιθυμία του προσφεύγοντος να καταχωρηθεί η αίτηση ασύλου του, διευκρίνιζε ότι οι συνθήκες κράτησης ήταν αντίθετες με το άρθρο 3 της Σύμβασης και ζητούσε τη βελτίωση των συνθηκών αυτών και την απόλυση του προσφεύγοντος.

12. Σε μια ημερομηνία που δεν διευκρινίζεται, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στο συνοριακό φυλάκιο Κήπων προκειμένου να απελαθεί στην Τουρκία, αλλά εντέλει η απέλασή του αναβλήθηκε.

13. Σε μια ημερομηνία που δεν διευκρινίζεται, ο προσφεύγων επανέλαβε το αίτημά του για χορήγηση ασύλου ενώπιον των ελληνικών αρχών.

14. Στις 23 Αυγούστου 2010, το Ελληνικό Συμβούλιο για τους πρόσφυγες ζήτησε εκ νέου μέσω φαξ προς την Αστυνομική Διεύθυνση Ροδόπης να καταχωρηθεί η αίτηση ασύλου του προσφεύγοντος.

15. Στις 25 Αυγούστου 2010, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στο τμήμα συνοριακής φύλαξης Σουφλίου. Την ίδια ημέρα, το Ελληνικό Συμβούλιο για τους πρόσφυγες έστειλε φαξ στην Αστυνομική Διεύθυνση Αλεξανδρούπολης, στο οποίο επαναλάμβανε ότι ο προσφεύγων είχε εκφράσει επανειλημμένως την επιθυμία να υποβάλει αίτηση ασύλου και ότι αυτή δεν είχε καταχωρηθεί ακόμα.

16. Στις 26 Αυγούστου 2010, ο προσφεύγων κατέθεσε εγγράφως νέα αίτηση ασύλου την οποία καταχώρησαν οι αρχές. Την ίδια ημέρα, ζήτησε από το υπουργείο Κοινωνικής Αλληλεγγύης να του βρει μονάδα φιλοξενίας σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα αριθ. 220/2007.

17. Στις 30 Αυγούστου 2010, ο προσφεύγων άσκησε αντιρρήσεις κατά της κράτησής του ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αλεξανδρούπολης. Ζητούσε να εξετασθεί η νομιμότητα αυτής, λαμβανομένων υπόψη της αίτησης ασύλου και των απαράδεκτων συνθηκών κράτησης.

18. Στις 3 Σεπτεμβρίου 2010, η πρόεδρος του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αλεξανδρούπολης έκρινε ότι η κράτηση ήταν νόμιμη και απέρριψε τις αντιρρήσεις. Δέχθηκε, ιδίως, ότι η κατάθεση αίτησης ασύλου από τον προσφεύγοντα δεν καθιστούσε αυτοδικαίως παράνομη τη συνέχιση της κράτησης ενόψει της απέλασής του. Σημείωσε ότι η κράτησή του επιβαλλόταν από λόγους δημόσιου συμφέροντος, ιδίως την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης. Υποστήριξε ότι από τον φάκελο της υπόθεσης δεν προέκυπτε ότι ο προσφεύγων είχε παρεμποδισθεί να υποβάλει την αίτηση ασύλου του. Τέλος, έκρινε ότι ο προσφεύγων δεν είχε αποδείξει, με «επαρκώς σοβαρούς» ισχυρισμούς, ότι οι αρχές είχαν αρνηθεί να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα των συνθηκών κράτησης και υπογράμμισε ότι η πρακτική της διοίκησης καταδείκνυε

«βούληση βελτίωσης των συνθηκών κράτησης στους χώρους κράτησης» (απόφαση αριθ. Ρ80/2010).

19. Στις 6 Οκτωβρίου 2010, ο προσφεύγων άσκησε νέες αντιρρήσεις κατά της κράτησής του ενώπιον του προέδρου του Διοικητικού Πρωτοδικείου. Επεσήμανε ιδίως ότι μπορούσε να φιλοξενηθεί στην Αθήνα από τον συμπατριώτη του Μ.Η., ότι η απέλασή του δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί διότι εκκρεμούσε η αίτηση ασύλου του και ότι οι συνθήκες κράτησής του επιδεινώνονταν. Περιέγραψε για τον σκοπό αυτό τον υπερπληθυσμό, την έλλειψη υγιεινής και πρόσβασης σε φυσικό φως και προσκόμισε, μεταξύ άλλων, επιστολή του εκπροσώπου στην Ελλάδα της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες στην Ελλάδα στην οποία αναφέρονταν οι διαπιστώσεις μιας επίσκεψης η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 29 Σεπτεμβρίου έως την 1^η Οκτωβρίου 2010 στο τμήμα συνοριακής φύλαξης Σουφλίου.

20. Στις 8 Οκτωβρίου 2010, ο πρόεδρος του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αλεξανδρούπολης εξέτασε τις νέες αντιρρήσεις και τις έκανε δεκτές. Αναφέρθηκε ιδίως στην αίτηση ασύλου που υπέβαλε ο προσφεύγων, η οποία εκκρεμούσε, και στο γεγονός ότι αυτός δεν κρατήθηκε σε «χώρο κατάλληλο» για κράτηση διάρκειας έξι μηνών (απόφαση αριθ. Ρ106/2010).

21. Την ίδια ημέρα, η κράτηση του προσφεύγοντος ήρθη δυνάμει της απόφασης αριθ. 9760/20-3224-2-ε' του διευθυντή της Αστυνομικής Διεύθυνσης Αλεξανδρούπολης. Σύμφωνα με την απόφαση αυτή, ο προσφεύγων έπρεπε να εγκαταλείψει την ελληνική επικράτεια εντός προθεσμίας τριάντα ημερών.

22. Στις 19 Οκτωβρίου 2010, ο προσφεύγων είχε συνέντευξη σχετικά με τη χορήγηση ασύλου ενώπιον της συμβουλευτικής επιτροπής για τους πρόσφυγες, η οποία εδρεύει στην Αλεξανδρούπολη.

23. Στις 2 Νοεμβρίου 2010, η αίτηση ασύλου του προσφεύγοντος απορρίφθηκε.

24. Στις 22 Νοεμβρίου 2010 δημοσιεύθηκε το διάταγμα αριθ. 114/2010 σχετικά με το καθεστώς του πρόσφυγα. Το διάταγμα αυτό εισήγαγε εκ νέου το δικαίωμα των αιτούντων άσυλο να ζητούν την επανεξέταση της αίτησής τους από τη διοίκηση (επιτροπή αποτελούμενη από έναν εκπρόσωπο του υπουργείου Εσωτερικών ή του υπουργείου Δικαιοσύνης, έναν εκπρόσωπο της Ύπατης Αρμοστείας για τους πρόσφυγες και έναν νομικό ειδικευμένο στα ανθρώπινα δικαιώματα ή στο δίκαιο των προσφύγων).

Δυνάμει του άρθρου 32 του διατάγματος, ο προσφεύγων είχε στη διάθεσή του προθεσμία τριών μηνών για να ζητήσει την εν λόγω επανεξέταση.

25. Σε μια ημερομηνία που δεν διευκρινίζεται, ο προσφεύγων συνελήφθη από την αστυνομία Θεσσαλονίκης και τέθηκε υπό κράτηση ενόψει της απέλασής του.

26. Στις 19 Ιανουαρίου 2011, κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα η απόφαση που απέρριπτε την αίτηση ασύλου του. Την ίδια ημέρα αφέθηκε ελεύθερος.

27. Στις 16 Φεβρουαρίου 2011, ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή κατά της απόφασης που απέρριπτε την αίτηση ασύλου του.

28. Στις 12 Σεπτεμβρίου 2014, ο προσφεύγων παρουσιάστηκε ενώπιον του τμήματος ασύλου της Διεύθυνσης Αλλοδαπών Αττικής και διατύπωσε την επιθυμία του να αποσύρει την αίτηση ασύλου του.

29. Σε μια ημερομηνία που δεν διευκρινίζεται, ο προσφεύγων εγκατέλειψε την Ελλάδα και εγκαταστάθηκε στην Τουρκία όπου, κατά τα λεγόμενά του, αιτήθηκε διεθνή προστασία.

30. Στις 25 Μαΐου 2015, ο διευθυντής της Αστυνομικής Διεύθυνσης Ορεστιάδας αποφάσισε να θέσει στο αρχείο την αίτηση ασύλου του προσφεύγοντος για τον λόγο ότι ο ενδιαφερόμενος είχε διατυπώσει την επιθυμία να την αποσύρει (απόφαση αριθ. 5401/1-A/3610-β).

B. Οι συνθήκες κράτησης του προσφεύγοντος

1. Η εκδοχή του προσφεύγοντος

31. Ο προσφεύγων κρατήθηκε στο τμήμα συνοριακής φύλαξης Σουφλίου και στο κέντρο κράτησης Βέννας. Ειδικότερα, κατά τη σύλληψή του, κρατήθηκε στο τμήμα συνοριακής φύλαξης Σουφλίου και, κατόπιν, μεταφέρθηκε στο κέντρο κράτησης Βέννας. Μία εβδομάδα μετά, μεταφέρθηκε στο Σουφλί. Υπογραμμίζει ότι οι συνθήκες κράτησης στους χώρους αυτούς καθιστούσαν αδύνατη ακόμα και μια κράτηση μικρής διάρκειας. Υποστηρίζει ότι κατά τη διάρκειά της κράτησής του δεν βγήκε ποτέ από τα κτίρια και δεν είδε ποτέ τον ουρανό, γεγονός που είχε αρνητική επίδραση στη σωματική και ψυχολογική υγεία του.

32. Το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, το τμήμα συνοριακής φύλαξης Σουφλίου φιλοξενούσε 100 με 150 άνδρες, γυναίκες και παιδιά σε χώρο χωρητικότητας 25 ατόμων. Ορισμένοι κρατούμενοι, μεταξύ των οποίων και ο ίδιος, αναγκάζονταν να κοιμούνται στο πάτωμα, κοντά στα ακάθαρτα νερά των τουαλετών, ή ακόμα και καθισμένοι. Η πρόσβαση στο τηλέφωνο ήταν πολύ περιορισμένη και έπρεπε να προμηθεύονται τηλεκάρτα, κάτι που εξαρτιόταν από τη διάθεση των φυλάκων. Στους χώρους κράτησης δεν υπήρχαν ούτε καρέκλες, ούτε τραπέζια. Ο προσφεύγων δεν είχε κανένα προϊόν για την προσωπική του καθαριότητα ή υγιεινή. Οι λιγοστές κουβέρτες ήταν βρώμικες, το νερό δεν ήταν πόσιμο (οι κρατούμενοι έπρεπε να αγοράζουν εμφιαλωμένο νερό) και το φαγητό ήταν κακής ποιότητας.

33. Τέλος, δεν υπήρχε κανένας διερμηνέας και οι κρατούμενοι, όπως ο προσφεύγων, δεν ενημερώνονταν για τους λόγους και τη διάρκεια της κράτησής τους. Δεν παρεχόταν καμία πληροφόρηση σχετικά με τα δικαιώματα των κρατουμένων και τη διαδικασία ασύλου.

2. Η εκδοχή της Κυβέρνησης

34. Η Κυβέρνηση περιγράφει τα κέντρα κράτησης στα οποία διέμεινε ο προσφεύγων ως εξής.

35. Την περίοδο των πραγματικών περιστατικών, το κέντρο κράτησης Σουφλίου είχε χωρητικότητα 25 ατόμων. Η σίτιση των κρατουμένων ήταν εξαιρετική και παρεχόταν τρεις φορές την ημέρα από τη νομαρχία Έβρου. Οι χώροι κράτησης καθαρίζονταν καθημερινά από ιδιωτική εταιρεία. Σε κάθε θάλαμο υπήρχε σύστημα θέρμανσης που λειτουργούσε σε μόνιμη βάση στη διάρκεια του χειμώνα. Οι κρατούμενοι λάμβαναν τακτικά προϊόντα προσωπικής υγιεινής, τα οποία διένειμαν είτε οι αρχές των συνοριακών φυλακίων είτε η οργάνωση «Γιατροί χωρίς Σύνορα». Ιατρική φροντίδα και φάρμακα παρέχονταν από γιατρούς της υγειονομικής διοίκησης της περιφέρειας. Σε περιπτώσεις που δεν μπορούσαν να αντιμετωπιστούν στον χώρο, οι κρατούμενοι μεταφέρονταν στα περιφερειακά κέντρα υγείας ή στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης. Στο εσωτερικό του συνοριακού φυλακίου Σουφλίου λειτουργούσε καρτοτηλέφωνο και η επικοινωνία των κρατουμένων με τους δικηγόρους πραγματοποιούνταν χωρίς εμπόδια. Μη κυβερνητικές οργανώσεις επισκέπτονταν

τακτικά το συνοριακό φυλάκιο Σουφλίου για να ενημερώνουν τους κρατούμενους για τα δικαιώματά τους.

36. Το κέντρο κράτησης Βέννας, χωρητικότητας 220 ατόμων, φιλοξενούσε 150 άτομα κατά το διάστημα παραμονής του προσφεύγοντος στο εν λόγω κέντρο (από τις 12 έως τις 25 Αυγούστου 2010). Οι θάλαμοι θερμαίνονταν κατά τη διάρκεια του χειμώνα και αερίζονταν και φωτιζόνταν επαρκώς. Σε κάθε θάλαμο υπήρχε χωριστή τουαλέτα και ντους με ζεστό νερό. Η νομαρχία παρείχε στους κρατούμενους προϊόντα υγιεινής. Οι χώροι απολυμαίνονταν, απεντομώνονταν και βάφονταν τακτικά. Κάθε κρατούμενος διέθετε ένα κρεβάτι, ένα στρώμα, ένα μαξιλάρι, δύο σεντόνια και δύο ή τρεις κουβέρτες. Είδη ένδυσης παρέχονταν σε όσους κρατούμενους δεν είχαν αρκετά.

37. Στο κέντρο εργάζονταν ένας γιατρός και μία νοσοκόμα. Λαμβάνονταν μέτρα για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών.

38. Η σίτιση των κρατουμένων διασφαλιζόταν από διάφορα εστιατόρια με τα οποία οι αρχές είχαν συνάψει συμβάσεις. Τα εστιατόρια παρείχαν γεύματα έναντι αντιτίμου 5,87 ευρώ ανά ημέρα και ανά κρατούμενο. Τα γεύματα δεν περιείχαν τροφές απαγορευμένες από τη θρησκεία των κρατουμένων.

39. Καθημερινά γινόταν προαυλισμός ανάλογα με τον αριθμό των κρατουμένων και την εποχή. Σε μία ημέρα ήταν δυνατός ο προαυλισμός των κρατουμένων δύο ή τριών θαλάμων.

II. ΤΟ ΟΙΚΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ

40. Το οικείο εθνικό δίκαιο και η πρακτική στην προκειμένη υπόθεση περιγράφονται στις αποφάσεις *Bygylashvili κατά Ελλάδας* (αριθ. 58164/10, 25 Σεπτεμβρίου 2012), *Barjamaj κατά Ελλάδας* (αριθ. 36657/11, 2 Μαΐου 2013), *Horshill κατά Ελλάδας* (αριθ. 70427/11, 1^η Αυγούστου 2013), *Khuroshvili κατά Ελλάδας* (αριθ. 58165/10, 12 Δεκεμβρίου 2013) και *B.M. κατά Ελλάδας* (αριθ. 53608/11, 19 Δεκεμβρίου 2013).

III. ΟΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

A. Οι διαπιστώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (CPT)

1. Στην έκθεση της 17^{ης} Νοεμβρίου 2010, η οποία συντάχθηκε κατόπιν της επίσκεψης που πραγματοποιήθηκε από 17 έως 29 Σεπτεμβρίου 2009

41. Οι χώροι του κέντρου κράτησης Βέννας είχαν επισήμως χωρητικότητα 222 ατόμων και, κατά τον χρόνο της επίσκεψης, φιλοξενούσαν 201 άνδρες κρατούμενους σε πέντε μεγάλους θαλάμους. Το κέντρο βρισκόταν στην ίδια κατάσταση με αυτή που είχε διαπιστωθεί το 2007: ανεπαρκής φωτισμός, βρώμικο και κακοσυντηρημένο, με σπασμένα παράθυρα. Στις 8 Αυγούστου 2009, το τοπικό συνδικάτο της αστυνομίας έστειλε επιστολή στις περιφερειακές αρχές Ροδόπης με την οποία ζητούσε τη λήψη έκτακτων μέτρων προκειμένου να βελτιωθούν οι υλικές συνθήκες και οι συνθήκες υγιεινής, συμπεριλαμβανομένων του τακτικού καθαρισμού των θαλάμων και της διαμόρφωσης πτέρυγας για ασθενείς. Οι αρχές δεν έλαβαν ωστόσο κανένα μέτρο λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων.

42. Παρά την ύπαρξη δύο μεγάλων χώρων προαυλισμού, στους κρατούμενους επιτρεπόταν να προαυλίζονται ανά δύο μέρες για δύο ώρες.

2. Στην έκθεση της 10^{ης} Ιανουαρίου 2012, η οποία συντάχθηκε κατόπιν της επίσκεψης που πραγματοποιήθηκε από 19 έως 27 Ιανουαρίου 2011

43. Η Αστυνομική Διεύθυνση και το τμήμα συνοριακής φύλαξης Σουφλίου αποτελούνταν από ένα κτίριο ενός ορόφου το οποίο προοριζόταν για κράτηση. Το κτίριο περιλάμβανε δύο στενούς θαλάμους οι οποίοι χωρίζονταν από παραβάν. Κάθε θάλαμος διέθετε υπερυψωμένη πλατφόρμα πάνω στην οποία κοιμούνταν οι κρατούμενοι. Υπήρχε επίσης ένας κοινόχρηστος χώρος με πρόσβαση σε ένα λουτρό και μια τουαλέτα. Η συνολική επιφάνεια του χώρου κράτησης ήταν 110 τ.μ. Την ημέρα της επίσκεψης της αντιπροσωπείας της CPT, στον χώρο κρατούνταν 146 άνδρες. Για να εισέλθει κανείς στους θαλάμους έπρεπε να πηδήξει πάνω από σώματα διότι κάθε

τετραγωνικό εκατοστό του πατώματος ήταν κατειλημμένο. Ορισμένοι κρατούμενοι κοιμούνταν μάλιστα στο χώρο μεταξύ της οροφής του ντους και της σκεπής. Η μυρωδιά των σωμάτων ήταν αφόρητη. Λειτουργούσε μόνο μία τουαλέτα καθώς και ένα ντους με κρύο νερό. Πολλά άτομα ανέφεραν στην αντιπροσωπεία ότι ουρούσαν το πρωί μέσα σε πλαστικά μπουκάλια ή σακούλες. Ο φωτισμός και ο αερισμός ήταν ανεπαρκείς. Δεν υπήρχε δυνατότητα σωματικής άσκησης στον εξωτερικό χώρο. Η σίτιση ήταν επίσης ανεπαρκής και υπήρχαν παράπονα ότι οι πιο δυνατοί από τους κρατούμενους εμποδίζουν τους άλλους να φάνε τη μερίδα τους. Περίπου 65 άτομα κρατούνταν στο κέντρο για πάνω από τέσσερις εβδομάδες και 13 για πάνω από τρειςήμισι μήνες.

Β. Ο εκπρόσωπος στην Ελλάδα της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες

44. Σε επιστολή προς το Ελληνικό Συμβούλιο για τους πρόσφυγες, ο αντιπρόσωπος στην Ελλάδα της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες ανέφερε όσα διαπίστωσε στο πλαίσιο επίσκεψης που πραγματοποιήθηκε στο κέντρο συννοριακής φύλαξης Σουφλίου από τις 29 Σεπτεμβρίου έως την 1η Οκτωβρίου 2010.

45. Ο εκπρόσωπος διαπίστωνε ότι ο χώρος κράτησης αποτελούνταν από δύο θαλάμους, χωρίς διαχωριστικό, με κρεβάτια από τσιμέντο και στρώματα στη σειρά. Δίπλα, σε στενούς διαδρόμους, υπήρχαν ξύλινοι σομιέδες, καλυμμένοι με χαρτόνια και κουβέρτες που χρησίμευαν ως κρεβάτια για τους υπεράριθμους κρατούμενους. Στο χώρο επικρατούσε το αδιαχώρητο λόγω του μεγάλου αριθμού κρατουμένων και η διέλευση από τον έναν θάλαμο στον άλλον ήταν αδύνατη. Η ατμόσφαιρα στον θάλαμο ήταν αποπνικτική διότι δεν αεριζόταν επαρκώς. Τα παράθυρα βρίσκονταν ψηλά και δεν επέτρεπαν επαρκή αερισμό ή φωτισμό. Τα στρώματα και οι κουβέρτες ήταν βρώμικα. Οι δύο τουαλέτες και τα δύο λουτρά βρίσκονταν στον χώρο κράτησης και ήταν βρώμικα και γεμάτα απορρίμματα. Οι περισσότεροι κρατούμενοι ήταν ξαπλωμένοι διότι δεν υπήρχε χώρος να κυκλοφορήσουν. Δεν υπήρχε κανένα ενημερωτικό φυλλάδιο σχετικά με το νομικό καθεστώς των κρατουμένων και τα δικαιώματά τους.

46. Οι γυναίκες κρατούμενες είχαν εκφράσει τη σύγχυση και την απόγνωση τους για τις συνθήκες κράτησης οι οποίες, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς τους, ήταν

αφόρητες: βρώμικα στρώματα και κουβέρτες, κοινός χώρος κράτησης με τους άνδρες, κοινές βρώμικες τουαλέτες, ήταν αδύνατον να είναι κανείς καθαρός, έλλειψη προϊόντων προσωπικής καθαριότητας (σαπούνι, σαμπουάν, χαρτί υγείας, σερβιέτες, οδοντόβουρτσα και οδοντόκρεμα), ήταν αδύνατον για τις κρατούμενες να πλύνουν τα ρούχα και τα εσώρουχά τους και δεν υπήρχε δυνατότητα για σωματική άσκηση.

47. Πολλοί κρατούμενοι παραπονούνταν για δερματολογικές και γαστρεντερολογικές παθήσεις, καθώς και για το γεγονός ότι ο γιατρός δεν επισκεπτόταν τον θάλαμο για να εξετάσει τους κρατούμενους, αλλά διένειμε αναλγητικά μέσα από τα κάγκελα της πόρτας. Εάν οι κρατούμενοι είχαν ανάγκη άλλου είδους περίθαλψη, έπρεπε να αναλάβουν τα έξοδα. Οι κρατούμενοι έπρεπε επίσης να πληρώσουν για τις φωτογραφίες ταυτότητας που τραβούσαν οι αρχές για να τις τοποθετήσουν στα διάφορα έγγραφα.

48. Η επιστολή κατέληγε ότι η κατάσταση που επικρατούσε στο τμήμα συνοριακής φύλαξης πρόσβαλλε την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και έθετε σε κίνδυνο όχι μόνο τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα αλλά και την ίδια τη ζωή τους.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΕΝΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΤΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΑΜΗΝΗΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ

49. Η Ελληνική Κυβέρνηση επικαλείται τη μη τήρηση της εξάμηνης προθεσμίας, υποστηρίζοντας ιδίως ότι η προσφυγή κατατέθηκε στις 2 Μαΐου 2011, ημερομηνία η οποία φαίνεται στη σφραγίδα του αποδεικτικού παραλαβής που έθεσε η γραμματεία του Δικαστηρίου, ήτοι πάνω από έξι μήνες μετά την απόλυση του προσφεύγοντος, στις 8 Οκτωβρίου 2010.

50. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα πρακτική, καθώς και με την πάγια νομολογία του κατά την περίοδο των πραγματικών περιστατικών, εκτός από την περίπτωση που υπάρχουν περιστάσεις που επιτρέπουν διαφορετική απόφαση, η ημερομηνία που πρέπει να ληφθεί υπόψη για να καθοριστεί πότε έγινε η προσφυγή στο Δικαστήριο υπό την έννοια του άρθρου 34 της Σύμβασης, ήταν η

ημερομηνία αποστολής της πρώτης επιστολής του προσφεύγοντος, στην οποία εξέθετε - έστω και περιληπτικά- το αντικείμενο των αιτιάσεων που επρόκειτο να εγείρει (άρθρο 48 § 5 του Κανονισμού του Δικαστηρίου - βλ. μεταξύ πολλών άλλων, *Παπαγεωργίου κατά Ελλάδας*, 22 Οκτωβρίου 1997, § 32 *Recueil des arrêts et décisions* 1997-VI, και *Richard Roy Allan κατά Ηνωμένου Βασιλείου* (déc.) αριθ. 48539/99, 28 Αυγούστου 2001) και όχι η ημερομηνία που φαίνεται στη σφραγίδα του αποδεικτικού παραλαβής που έθεσε η γραμματεία του Δικαστηρίου στο έντυπο της προσφυγής (*Korkmaz κατά Τουρκίας* (déc.) αριθ. 42589/98, 5 Σεπτεμβρίου 2002).

51. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο επισημαίνει, αφενός, ότι ο προσφεύγων αφέθηκε ελεύθερος στις 8 Οκτωβρίου 2010 και, αφετέρου, ότι εξέθεσε τις αιτιάσεις του στην πρώτη του επιστολή, η οποία διαβιβάσθηκε στο Δικαστήριο στις 7 Απριλίου 2011, συνεπώς εντός της προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 35 § 1 της Σύμβασης. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η ένσταση της Κυβέρνησης δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΛΟΓΩ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΝΤΟΣ

52. Ο προσφεύγων παραπονείται για τις συνθήκες κράτησης στο τμήμα συνοριακής φύλαξης Σουφλίου και στο κέντρο κράτησης Βέννας. Επικαλείται το άρθρο 3 της Σύμβασης, το οποίο έχει ως εξής:

Άρθρο 3

«Ουδείς επιτρέπεται να υποβληθή εις βασάνους ούτε εις ποινάς ή μεταχειρίσιν απανθρώπους ή εξευτελιστικάς.»

A. Επί του παραδεκτού

53. Στις παρατηρήσεις της επί των αιτημάτων δίκαιης ικανοποίησης του προσφεύγοντος, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων δεν εξάντλησε τα εθνικά ένδικα μέσα διότι παρέλειψε να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης στη βάση του άρθρου 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα.

54. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει τη νομολογία του σύμφωνα με την οποία μια αγωγή αποζημίωσης στη βάση του άρθρου 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα λόγω των απάνθρωπων και εξευτελιστικών συνθηκών κράτησης στα κέντρα κράτησης για αλλοδαπούς θα είχε εύλογες πιθανότητες επιτυχίας και θα πρόσφερε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών μια κατάλληλη επανόρθωση (προαναφερόμενη απόφαση *A.F. κατά Ελλάδας*, §§ 59-62). Υπενθυμίζει επίσης ότι έχει ήδη συμπεράνει ότι παρά το γεγονός ότι κάποιος προσφεύγων δεν έκανε χρήση του προτεινόμενου από την Κυβέρνηση ένδικου μέσου, κατά την παρούσα κατάσταση της εθνικής νομολογίας, η αιτίασή του ενδιαφερόμενου δεν θα μπορούσε να απορριφθεί λόγω μη εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων (προαναφερόμενη απόφαση *de los Santos και de la Cruz*, § 37). Συνεπώς, απορρίπτει την ένσταση της Κυβέρνησης επί αυτού.

55. Το Δικαστήριο διαπιστώνει επίσης ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 α) της Σύμβασης. Σημειώνει επιπλέον ότι δεν αντίκειται σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει συνεπώς να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

56. Ο αναφέρων παραπέμπει στη δική του εκδοχή όσον αφορά τις συνθήκες κράτησης (βλ. πιο πάνω παραγράφους 31-33).

57. Η Κυβέρνηση παραπέμπει στη δική της εκδοχή όσον αφορά τις συνθήκες κράτησης στα διάφορα επίμαχα κέντρα (βλ. πιο πάνω παραγράφους 34-39). Υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων διατυπώνει γενικόλογες αιτιάσεις και ισχυρισμούς χωρίς, μάλιστα, να παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με την ύπαρξη συγκεκριμένων περιστατικών που θα επέτρεπαν να αποδειχθεί ότι υπέστη σωματική ή ψυχολογική πίεση τέτοιου μεγέθους που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί εξευτελιστική μεταχείριση.

58. Όσον αφορά τις γενικές αρχές που αφορούν την εφαρμογή του άρθρου 3 της Σύμβασης σε υποθέσεις που εγείρουν ζητήματα παρόμοια με αυτά που θέτει η παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο παραπέμπει στη οικεία νομολογία του επί του ζητήματος (βλ., ιδίως, *Kudła κατά Πολωνίας* [GC], αριθ. 30210/96, §§ 90-94, CEDH 2000-XI, *Peers κατά Ελλάδας*, αριθ. 28524/95, §§ 67-68, CEDH 2001-III, *Kalachnikov κατά Ρωσίας*,

αριθ. 47095/99, § 95, CEDH 2002-VI, *Riad et Idiab* κατά Βελγίου, αριθ. 29787/03 και 29810/03, § 97, 24 Ιανουαρίου 2008, *Tabesh*, αριθ. 8256/07, §§ 34-37, 26 Νοεμβρίου 2009, *Rahimi* κατά Ελλάδας, αριθ. 8687/08, §§ 59-62, 5 Απριλίου 2011, *R.U.* κατά Ελλάδας, αριθ. 2237/08, §§ 54-56, 7 Ιουνίου 2011, *A.F.* κατά Ελλάδας, αριθ. 53709/11, §§ 68-70, 13 Ιουνίου 2013, και *de los Santos και de la Cruz* κατά Ελλάδας, αριθ. 2134/12 και 2161/12, § 43, 26 Ιουνίου 2014).

59. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει επίσης ότι έχει ήδη διαπιστώσει παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης, επανειλημμένως, σε υποθέσεις κατά της Ελλάδας που αφορούσαν τις συνθήκες κράτησης αλλοδαπών στα κέντρα κράτησης Σουφλίου και Βέννας (*S.D.* κατά Ελλάδας, αριθ. 53541/07, 11 Ιουνίου 2009, προαναφερόμενη απόφαση *R.U.* κατά Ελλάδας, προαναφερόμενη απόφαση *B.M.* κατά Ελλάδας, *C.D.* και *λοιποί* κατά Ελλάδας, αριθ. 33441/10, 33468/10 και 33476/10, 19 Δεκεμβρίου 2013, *F.H.* κατά Ελλάδας, αριθ. 78456/11, 31 Ιουλίου 2014 και *E.A.* κατά Ελλάδας, αριθ. 74308/10, 30 Ιουλίου 2015).

60. Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων κρατήθηκε από τις 2 Αυγούστου έως τις 8 Οκτωβρίου 2010 στα κέντρα κράτησης Σουφλίου και Βέννας, ήτοι για περίοδο δύο μηνών.

61. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η Κυβέρνηση δεν διατύπωσε κανένα σχόλιο σχετικά με τις εκθέσεις της CPT (βλ. πιο πάνω παραγράφους 41-43). Υπενθυμίζει ότι στην υπόθεση *E.A.* κατά Ελλάδας, η οποία αφορούσε τις συνθήκες κράτησης στα δύο προαναφερόμενα κέντρα κράτησης για την ίδια περίοδο με αυτή στην παρούσα υπόθεση, ήτοι από τις 2 Αυγούστου 2010 έως τις 8 Οκτωβρίου 2010, η Κυβέρνηση είχε προβάλει επιχειρήματα όμοια με αυτά που προβάλλει στην παρούσα υπόθεση όσον αφορά ιδίως το κέντρο κράτησης Βέννας και το Δικαστήριο είχε διαπιστώσει παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης. Το ίδιο ισχύει για την υπόθεση *B.M.* κατά Ελλάδας, η οποία αφορούσε την περίοδο μεταξύ 31 Αυγούστου 2010 και 3 Ιανουαρίου 2011. Λαμβανομένων υπόψη των διαπιστώσεων στις οποίες κατέληξε στις προαναφερόμενες αποφάσεις και εκείνων που περιέχονται στις εκθέσεις των διαφόρων διεθνών οργανισμών, οι οποίοι επισκέφθηκαν τα εν λόγω κέντρα κατά τη διάρκεια ή λίγο μετά την επίδικη περίοδο (πιο πάνω παράγραφοι 41-48), το Δικαστήριο θεωρεί ότι ο προσφεύγων κρατήθηκε υπό συνθήκες υπερπληθυσμού και υγιεινής ασύμβατες προς

το άρθρο 3 της Σύμβασης, οι οποίες συνιστούν εξευτελιστική μεταχείριση σε βάρος του.

62. Συνεπώς, υπήρξε παραβίαση το άρθρου 3 της Σύμβασης ως προς τούτο.

III. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΛΟΓΩ ΤΩΝ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΣΥΛΟΥ

63. Επικαλούμενος τα άρθρα 3 και 13 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται για τις ανεπάρκειες του συστήματος εξέτασης από τις αρχές της αίτησης ασύλου του και για τον κίνδυνο που διατρέχει να απελαθεί στην Τουρκία και, εν συνεχεία, στο Ιράν.

A. Επί του παραδεκτού

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

64. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι αιτιάσεις αυτές πρέπει να απορριφθούν ως καταχρηστικές, ιδίως λόγω του γεγονότος ότι το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες είχε συνδράμει τον προσφεύγοντα κατά τη διαδικασία ασύλου, στο πλαίσιο προγράμματος του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους Πρόσφυγες. Υποστηρίζει, επιπλέον, ότι προτού προσφύγει στο Δικαστήριο, ο προσφεύγων δεν κατέθεσε αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ούτε έκανε χρήση της δυνατότητας που του έδινε το προεδρικό διάταγμα αριθ. 114/2011 να ασκήσει προσφυγή ενώπιον των επιτροπών προσφυγών. Ως εκ τούτου, η Κυβέρνηση εκτιμά ότι οι αιτιάσεις αυτές πρέπει να απορριφθούν λόγω μη εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων.

65. Ο προσφεύγων ανταπαντά ότι σε περίπτωση προώθησής του στο Ιράν διατρέχει κίνδυνο μεταχείρισης αντίθετης προς το άρθρο 3 της Σύμβασης. Υπογραμμίζει την αρχική άρνηση των αρχών να καταχωρήσουν την αίτηση ασύλου του, καθώς και την έλλειψη δικονομικών εγγυήσεων, όπως η ενημέρωση για τα δικαιώματά του. Όσον αφορά τις προσφυγές στις οποίες αναφέρεται η Κυβέρνηση, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι δεν ήταν αποτελεσματικές έναντι ενδεχόμενης προώθησής

του στο Ιράν και ισχυρίζεται ότι έπραξε ό,τι θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται από εκείνον ώστε να εκπληρώσει την προϋπόθεση της εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων. Προσθέτει ότι το προεδρικό διάταγμα αριθ. 114/2011 δημοσιεύθηκε έναν μήνα μετά την απόρριψη της αίτησης ασύλου του και δύο μήνες μετά την απόλυσή του. Συνεπώς, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, διέτρεχε κίνδυνο να απελαθεί στο Ιράν. Σε κάθε περίπτωση, όταν το εν λόγω διάταγμα του έδωσε τη σχετική δυνατότητα, κατέθεσε προσφυγή ενώπιον της επιτροπής προσφυγών, η οποία εκκρεμεί ακόμη, όπως πολυάριθμες άλλες υποθέσεις.

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου

66. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 35 § 1 της Σύμβασης, δεν δύναται να επιληφθεί μιας υπόθεσης παρά μόνον αφού εξαντληθούν τα εθνικά ένδικα μέσα και εντός προθεσμίας έξι μηνών από την οριστική απόφαση του εθνικού δικαστηρίου.

67. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι ακόμα κι αν υπήρξε σχετική καθυστέρηση στην καταχώρηση της αίτησης ασύλου του προσφεύγοντος, το γεγονός αυτό δεν είχε καμία επίπτωση στην κατάστασή του. Σημειώνει, επιπλέον, ότι στις 12 Σεπτεμβρίου 2014 ο προσφεύγων παρουσιάστηκε στο Τμήμα ασύλου της Διεύθυνσης Αλλοδαπών Αττικής και εξέφρασε την επιθυμία να αποσύρει την αίτηση ασύλου του. Ως εκ τούτου, δεν έδωσε στα εθνικά δικαστήρια, ήτοι στην επιτροπή προσφυγών, τη δυνατότητα να αποφανθούν επί του κινδύνου που διέτρεχε να υποστεί μεταχείριση αντίθετη προς το άρθρο 3 της Σύμβασης σε περίπτωση προώθησης στο Ιράν (βλ. *B.M. κατά Ελλάδας*, αριθ. 53608/11, §§ 82-84, 19 Δεκεμβρίου 2013).

68. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι ο προσφεύγων δεν εξάντλησε τα εθνικά ένδικα μέσα όσον αφορά το άρθρο 3. Δεδομένου τούτου, αυτό το τμήμα της προσφυγής πρέπει συνεπώς να απορριφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 1 και 4 της Σύμβασης. Υπό αυτές τις συνθήκες, η αιτίαση η ελκόμενη από το άρθρο 13 πρέπει να απορριφθεί λόγω πρόδηλης έλλειψης βάσης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 και 4 της Σύμβασης.

IV. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 5 §§ 1 ΚΑΙ 4 ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

69. Επικαλούμενος τα άρθρα 5 §§ 1 και 4 της Σύμβασης, καθώς και τα άρθρα 13 και 3 σε συνδυασμό της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται για τον παράνομο χαρακτήρα της κράτησής του, καθώς και για την έλλειψη αποτελεσματικότητας του δικαστικού ελέγχου αυτής.

A. Επί του παραδεκτού

70. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι οι αιτιάσεις αυτές δεν είναι προδήλως αβάσιμες με την έννοια του άρθρου 35 § 3 α) της Σύμβασης και δεν αντίκεινται σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει συνεπώς να κηρυχθούν παραδεκτές.

B. Επί της ουσίας

1. *Επί της αντλούμενης από το άρθρο 5 § 1 της Σύμβασης αιτίας σχετικά με τον παράνομο χαρακτήρα της κράτησης*

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

71. Επικαλούμενος το άρθρο 5 § 1 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται ότι η κράτηση μετά τη σύλληψή του ήταν αυθαίρετη, διότι ήταν αποτέλεσμα της αρχικής άρνησης των αρχών να καταχωρήσουν την αίτηση ασύλου του, ότι συνεχίστηκε μετά την εν λόγω καταχώρηση ενώ η απέλαση δεν ήταν πλέον δυνατή, ότι δεν ήταν αναγκαία για τον έλεγχο της ταυτότητάς του και ότι ουδόλως εξυπηρετούσε την ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας ασύλου. Υποστηρίζει ότι η κατάσταση και το καθεστώς του ως αιτούντος άσυλο δεν ελήφθησαν υπόψη και ότι η απόφαση να του επιβληθεί μέτρο κράτησης είχε ληφθεί αυτόματα. Δεδομένου ότι ο νόμος αριθ. 3386/2005 δεν είχε εφαρμογή στους αιτούντες άσυλο, η κράτησή του δεν ήταν αιτιολογημένη. Επιπλέον, κατόπιν της καταχώρησης της αίτησης ασύλου του, στις 26 Αυγούστου 2010, η απόφαση απέλασής του είχε ανασταλεί. Ωστόσο, οι αρχές δεν εξέδωσαν νέα απόφαση κράτησης, ενώ μοναδικός σκοπός της κράτησης εξακολούθησε

να είναι η διασφάλιση της απέλασής του. Ο προσφεύγων υποστηρίζει τέλος ότι η κράτησή του ήταν αυθαίρετη λόγω της διάρκειάς της, σε συνδυασμό με τις συνθήκες αυτής.

72. Η Κυβέρνηση ανταπαντά ότι η κράτηση του προσφεύγοντος προβλεπόταν από τον νόμο, ήτοι το άρθρο 76 του νόμου αριθ. 3386/2005, και ότι η νομιμότητά της είχε εξεταστεί από δικαστήριο. Υποστηρίζει ότι όταν ο προσφεύγων κατέθεσε την αίτηση ασύλου βρισκόταν ήδη υπό κράτηση ενόψει της απέλασής του. Το άρθρο 13 του διατάγματος αριθ. 90/2008 προέβλεπε, την περίοδο των πραγματικών περιστατικών, ότι όποιο άτομο είχε καταθέσει αίτηση και σε βάρος του εκκρεμούσε διαδικασία απέλασης, παρέμενε υπό κράτηση και η αίτησή του εξεταζόταν κατά προτεραιότητα. Στις 22 Νοεμβρίου 2010, το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 13 του προεδρικού διατάγματος αριθ. 114/2010, το οποίο προέβλεπε τη συνέχιση της κράτησης ενός αλλοδαπού εφόσον πληρούνταν οι όροι του εν λόγω άρθρου. Η Κυβέρνηση προσθέτει ότι, από τη σύλληψή του, ο προσφεύγων είχε τη δυνατότητα να διατυπώσει αντιρρήσεις κατά της επικείμενης λήψης απόφασης απέλασης, καθώς και αντιρρήσεις σχετικά με την κράτησή του, χωρίς να πρέπει να αναμένει την κοινοποίηση της απόφασης απέλασης.

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου

73. Όσον αφορά τις γενικές αρχές που διέπουν την εφαρμογή του άρθρου 5 § 1 της Σύμβασης σε υποθέσεις που εγείρουν ζητήματα παρόμοια με αυτά που θέτει η παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο, παραπέμπει στην οικεία νομολογία του επί του θέματος (βλ. ιδίως, *Saadi κατά Ηνωμένου Βασιλείου* [GC], αριθ. 13229/03, §§ 64 και 74, CEDH 2008, *Mooren κατά Γερμανίας* [GC], αριθ. 11364/03, §§ 72-81, CEDH 2009, *Chahal κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, 15 Νοεμβρίου 1996, § 73, *Recueil* 1996-V, *Baranowski κατά Πολωνίας*, αριθ. 28358/95, §§ 50-52, CEDH 2000-III, προαναφερόμενη απόφαση *Barjamaj κατά Ελλάδας*, §§ 36-38, και προαναφερόμενη απόφαση *Khuroshvili κατά Ελλάδας*, §§ 107-108).

74. Στην προκειμένη υπόθεση, το Δικαστήριο σημειώνει καταρχήν ότι η στέρηση της ελευθερίας του βασιζόταν στο άρθρο 76 του νόμου αριθ. 3386/2005. Συνεπώς, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η επίδικη κατάσταση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής

του εδάφιου στ) του άρθρου 5 § 1 της Σύμβασης και έχει βάση στο εθνικό δίκαιο. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι σκοπός της κράτησης του προσφεύγοντος ήταν να τον εμποδίσει να παραμένει παράνομα στην ελληνική επικράτεια και να διασφαλίσει την ενδεχόμενη απέλασή του. Συνεπώς, εκτιμά ότι η καλή πίστη των αρμόδιων αρχών δεν μπορεί να αμφισβητηθεί εν προκειμένω.

75. Δεύτερον, όσον αφορά τη διάρκεια της κράτησης, το Δικαστήριο σημειώνει καταρχήν ότι ο προσφεύγων κρατήθηκε για περίοδο περίπου δύο μηνών, ήτοι από τις 2 Αυγούστου έως τις 8 Οκτωβρίου 2010, ημερομηνία κατά την οποία αφέθηκε ελεύθερος κατόπιν της απόφασης του διοικητικού πρωτοδικείου. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι ένα τέτοιο χρονικό διάστημα δεν μπορεί καταρχήν να θεωρηθεί υπερβολικό για την ολοκλήρωση των διοικητικών διατυπώσεων για την εκτέλεση της απέλασής του.

76. Όσον αφορά την αίτηση ασύλου, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι από το εθνικό δίκαιο προκύπτει ότι μολονότι η κατάθεση αίτησης αναστέλλει την εκτέλεση του μέτρου της απέλασης, εντούτοις δεν αναστέλλει την εκτέλεση της κράτησης. Το εθνικό δίκαιο επιβάλλει μόνο την «κατά απόλυτη προτεραιότητα» εξέταση της αίτησης ασύλου (βλ. πιο πάνω παράγραφος 40). Ωστόσο, στην προκειμένη υπόθεση, ο προσφεύγων αφέθηκε ελεύθερος έναν μήνα και δεκατρείς ημέρες μετά την καταχώρηση της αίτησης ασύλου του, στις 26 Αυγούστου 2010.

77. Τέλος, έχοντας διαπιστώσει την παραβίαση του άρθρου 3 λόγω των συνθηκών κράτησης στα κέντρα κράτησης όπου κρατήθηκε ο προσφεύγων (πιο πάνω παράγραφος 62), το Δικαστήριο δεν θεωρεί αναγκαίο να τοποθετηθεί ξανά επί του θέματος αυτού υπό το πρίσμα του άρθρου 5 § 1 στ) (βλ. προαναφερόμενη απόφαση *Horshill κατά Ελλάδας*, § 65).

78. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η κράτηση του προσφεύγοντος δεν ήταν αυθαίρετη και ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν ήταν «νόμιμη» υπό την έννοια του άρθρου 5 § 1 στ) της Σύμβασης.

2. *Επί των αντλούμενων από τα άρθρα 5 § 4 και 13 της Σύμβασης αιτιάσεων σχετικά με την έλλειψη αποτελεσματικότητας του δικαστικού ελέγχου της κράτησης*

α) Θέσεις των διαδίκων

79. Ο προσφεύγων παραπονείται για την έλλειψη αποτελεσματικότητας του δικαστικού ελέγχου της κράτησης, και ιδίως για το γεγονός ότι στην αρχή της κράτησής του ήταν αδύνατο, λόγω έλλειψης πληροφόρησης και παροχής συνδρομής, να προσφύγει σε δικαστήριο το οποίο θα αποφαινόταν επί της νομιμότητας της εν λόγω κράτησης. Υποστηρίζει ότι, ακόμη και μετά την τροποποίηση του νόμου αριθ. 3386/2005, το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αλεξανδρούπολης συνέχισε να στηρίζει τις αποφάσεις του στη γνωστή κατοικία του ενδιαφερομένου, στα προβλήματα υγείας του και στους δεσμούς του με την Ελλάδα, και ότι ουδέποτε έλαβε υπόψη άλλους λόγους, όπως την έννοια του αυθαιρέτου υπό την έννοια του άρθρου 5 § 1 της Σύμβασης. Υποστηρίζει επίσης ότι η ελληνική νομοθεσία δεν προβλέπει ένδικο μέσο το οποίο να επιτρέπει σε έναν αλλοδαπό να παραπονεθεί για τις συνθήκες κράτησής του. Ισχυρίζεται ότι ο διοικητικός δικαστής δεν είναι σε θέση να διατάξει τη βελτίωση των συνθηκών κράτησης και ότι οι αποφάσεις που αναφέρει η Κυβέρνηση ελήφθησαν όλες από τον ίδιο δικαστή. Ως προς τούτο, παραθέτει και άλλες αποφάσεις του ίδιου δικαστηρίου, οι οποίες καταδεικνύουν ότι η προσφυγή μέσω αντιρρήσεων στερείται αποτελεσματικότητας, διότι υφίσταται, κατά τα λεγόμενά του, μια σαφής πρακτική μη εξέτασης των συνθηκών κράτησης. Ο προσφεύγων υποστηρίζει επίσης ότι κατά την εξέταση της επίμαχης προσφυγής, ο διοικητικός δικαστής δεν είναι σε θέση να χορηγήσει κατάλληλη επανόρθωση για τη βλάβη που προκαλείται λόγω των συνθηκών κράτησης.

80. Η Κυβέρνηση ανταπαντά ότι το άρθρο 76 του νόμου αριθ. 3386/2005 τροποποιήθηκε δυνάμει του νόμου αριθ. 3900/2010 και ο διοικητικός δικαστής διαθέτει ρητά στο εξής την εξουσία να ελέγχει τη νομιμότητα της κράτησης ατόμων που κρατούνται ενόψει της απέλασής τους. Υπό το πρίσμα αυτό, η Κυβέρνηση προσκομίζει στο Δικαστήριο αποφάσεις προέδρων διοικητικών πρωτοδικείων που κάνουν δεκτές τις αντιρρήσεις. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η προσφυγή που προβλέπει το άρθρο 76 του νόμου αριθ. 3386/2005 είναι αποτελεσματική υπό την έννοια του άρθρου 5 § 4 και ότι με την προσφυγή αυτή μπορούν να εγείρονται αιτιάσεις που έλκονται από τις συνθήκες κράτησης. Υποστηρίζει ότι η αποτελεσματικότητα της προσφυγής αυτής δεν μπορεί να αμφισβητηθεί διότι, με την απόφασή του αριθ. P106/2010, το Διοικητικό

Πρωτοδικείο Αλεξανδρούπολης έκανε δεκτές τις από 8 Οκτωβρίου 2010 αντιρρήσεις του προσφεύγοντος και ήρε την κράτησή του.

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου

81. Όσον αφορά τις γενικές αρχές που διέπουν την εφαρμογή του άρθρου 5 § 4 της Σύμβασης σε υποθέσεις που εγείρουν ζητήματα παρόμοια με αυτά που θέτει η παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο παραπέμπει στην οικεία νομολογία του επί του θέματος (βλ., ιδίως, *Dougoz κατά Ελλάδα*, αριθ. 40907/98, § 61, CEDH 2001-II, προαναφερόμενη απόφαση *S.D. κατά Ελλάδα*, 11 Ιουνίου 2009, προαναφερόμενη απόφαση *A.A. κατά Ελλάδα*, και *Herman και Serazadishvili κατά Ελλάδα*, αριθ. 26418/11 και 45884/11, § 71, 24 Απριλίου 2014).

82. Στην προκειμένη υπόθεση, το Δικαστήριο σημειώνει καταρχήν ότι, όσον αφορά τις αντιρρήσεις που μπορεί να ασκήσει ένας αλλοδαπός κατά της απόφασης που διατάσσει την κράτησή του ενόψει απέλασης, το άρθρο 76 § 4 του νόμου αριθ. 3386/2005 προέβλεπε, κατά την περίοδο των πραγματικών περιστατικών, ότι το διοικητικό πρωτοδικείο μπορούσε να εξετάσει την απόφαση κράτησης μόνον υπό το πρίσμα του κινδύνου διαφυγής ή του κινδύνου για τη δημόσια τάξη. Το Δικαστήριο έχει κρίνει επανειλημμένως ότι η διατύπωση αυτή ήταν ασαφής στον βαθμό που, όπως ήταν διατυπωμένο, το άρθρο 76 § 4 δεν έδινε ρητά στον δικαστή τη δυνατότητα να εξετάσει τη νομιμότητα της απέλασης που αποτελούσε, κατά το ελληνικό δίκαιο, τη νομική βάση της κράτησης (προαναφερόμενη απόφαση *R.U. κατά Ελλάδα*, § 103, προαναφερόμενη απόφαση *A.A. κατά Ελλάδα*, § 73, προαναφερόμενη απόφαση *Tabesh*, § 62, και προαναφερόμενη απόφαση *S.D. κατά Ελλάδα*, § 73).

83. Είναι αλήθεια ότι με τον νόμο αριθ. 3900/2010 τροποποιήθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 76 του νόμου αριθ. 3386/2005 και προβλέπει στο εξής ότι ο αρμόδιος δικαστής «αποφαίνεται και επί της νομιμότητας της κράτησης ή της παράτασης της», πράγμα που περιλαμβάνει και τις υλικές συνθήκες της κράτησης. Ωστόσο, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο νόμος αριθ. 3900/2010 τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2011, ενώ στην παρούσα υπόθεση τα επίμαχα περιστατικά, όσον αφορά την ελκόμενη από το άρθρο 5 § 4 αιτίαση, έλαβαν χώρα μεταξύ των μηνών Αυγούστου και Οκτωβρίου του 2010. Επομένως, τα συμπεράσματα στα οποία έχει ήδη καταλήξει το

Δικαστήριο στην προαναφερόμενη νομολογία σχετικά με την αποτελεσματικότητα των αντιρρήσεων ενώπιον του προέδρου του διοικητικού πρωτοδικείου ισχύουν επίσης στην παρούσα υπόθεση (βλ. προαναφερόμενη απόφαση *Herman και Serazadishvili*, § 72). Εξετάζοντας τις ειδικές περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η υπ' αριθ. P80/2010 απόφαση της προέδρου του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αλεξανδρούπολης απέρριψε τις αντιρρήσεις του προσφεύγοντος όσον αφορά την κράτησή του χωρίς να λάβει υπόψη τις συνέπειες της επίσημης υποβολής αίτησης ασύλου από τον προσφεύγοντα και χωρίς να εξετάσει τις συνθήκες κράτησης. Περιορίστηκε στο να διαπιστώσει τη βούληση των αρχών να βελτιώσουν τις συνθήκες κράτησης στο μέλλον. Το γεγονός ότι το διοικητικό πρωτοδικείο έκανε δεκτές τις δεύτερες αντιρρήσεις που κατέθεσε ο προσφεύγων, χωρίς ωστόσο να αποφανθεί επί της νομιμότητας της κράτησης, δεν μπορεί να ασκήσει επίδραση στον μη αποτελεσματικό χαρακτήρα της πρώτης προσφυγής.

84. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι οι ανεπάρκειες του εθνικού δικαίου κατά την περίοδο των πραγματικών περιστατικών όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του δικαστικού ελέγχου της κράτησης με σκοπό την απέλαση δεν είναι σύμφωνες προς τις απαιτήσεις του άρθρου 5 § 4 της Σύμβασης. Συμπεραίνει επομένως ότι υπήρξε παραβίαση της εν λόγω διάταξης.

85. Τέλος, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης, των θέσεων των διαδίκων και των συμπερασμάτων που διατυπώθηκαν υπό το πρίσμα του άρθρου 5 § 4 της Σύμβασης, το Δικαστήριο εκτιμά ότι εξέτασε τα κύρια νομικά ζητήματα που εγείρονται στην παρούσα προσφυγή ως προς την αποτελεσματικότητα των διαθέσιμων εθνικών ενδίκων μέσων και ότι δεν συντρέχει λόγος να αποφανθεί χωριστά επί της αιτίας της ελκόμενης από το άρθρο 13 σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της Σύμβασης, με την οποία καταγγέλλονται οι συνθήκες κράτησης, καθώς το άρθρο 5 § 4 συνιστά *lex specialis* σε σχέση με τις περισσότερες γενικές απαιτήσεις του άρθρου 13 (*Nikolova κατά Βουλγαρίας* [GC], αριθ. 31195/96, § 69, CEDH 1999-II).

V. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 § 2 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

86. Επικαλούμενος το άρθρο 5 § 2 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται ότι δεν ενημερώθηκε σε γλώσσα την οποία να κατανοεί για τους λόγους της κράτησής του και για τα υφιστάμενα ένδικα μέσα κατά της απόφασης με την οποία τέθηκε υπό κράτηση.

87. Λαμβανομένης υπόψη της διαπίστωσης σχετικά με το άρθρο 5 § 4 (πιο πάνω παράγραφος 84), το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν συντρέχει λόγος να εξετάσει εάν υπήρξε, εν προκειμένω, παραβίαση της εν λόγω διάταξης (βλ., μεταξύ άλλων, προαναφερόμενη απόφαση *Rahimi*).

IV. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

88. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους επιτρέπει την ατελή μόνον επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο επιδικάζει στον ζημιωθέντα διάδικο, εφόσον συντρέχει λόγος, μία δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

86. Ο προσφεύγων αξιώνει 15.000 ευρώ για την ηθική βλάβη που υποστηρίζει ότι υπέστη.

90. Η Κυβέρνηση εκτιμά ότι το αιτούμενο ποσό είναι υπερβολικό και αυθαίρετο και υποστηρίζει ότι η διαπίστωση παραβίασης θα συνιστούσε επαρκή ικανοποίηση.

91. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο προσφεύγων υπέστη ηθική βλάβη λόγω της παραβίασης των δικαιωμάτων του που προστατεύονται από τα άρθρα 3 και 5 § 4 της Σύμβασης. Αυτή η ηθική βλάβη δεν επανορθώνεται επαρκώς από τη διαπίστωση της παραβίασης. Αποφαινόμενο κατά δίκαιη κρίση, το Δικαστήριο θεωρεί ότι πρέπει να

επιδικάσει στον προσφεύγοντα το ποσό των 6.500 ευρώ για ηθική βλάβη, πλέον οποιουδήποτε ποσού μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

Β. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

92. Ο προσφεύγων ζητεί επίσης 3.500 ευρώ για τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου, χωρίς να προσκομίζει αντίγραφα των σχετικών αποδείξεων.

93. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι τα αιτούμενα ποσά δεν είναι εύλογα και ότι ο προσφεύγων δεν προσκομίζει κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει την καταβολή οποιουδήποτε ποσού.

94. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης βάσει του άρθρου 41 προϋποθέτει την απόδειξη της πραγματικότητας, της αναγκαιότητάς τους και, επιπλέον, του εύλογου χαρακτήρα του ύψους τους (*Ιατρίδης κατά Ελλάδας* (δίκαιη ικανοποίηση) [GC], αριθ. 31107/96, § 54, CEDH 2000-XI).

95. Λαμβανομένης υπόψη της έλλειψης οποιουδήποτε έγκυρου δικαιολογητικού από τον προσφεύγοντα και της νομολογίας του επί του ζητήματος, το Δικαστήριο απορρίπτει το αίτημα για έξοδα και δικαστική δαπάνη.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

96. Το Δικαστήριο κρίνει προσηκόν να υπολογίσει τους τόκους υπερημερίας βάσει του επιτοκίου διευκόλυνσης οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένου κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή ως προς τις αιτιάσεις που έλκονται από το άρθρο 3 της Σύμβασης όσον αφορά τις συνθήκες κράτησης του προσφεύγοντος, από το άρθρο 13 σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της Σύμβασης όσον αφορά την έλλειψη πραγματικής προσφυγής προκειμένου να παραπονεθεί ο προσφεύγων για τις συνθήκες

κράτησής του, από το άρθρο 5 §§ 1, 2 και 4 της Σύμβασης, και απαράδεκτη κατά τα λοιπά.

2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης όσον αφορά τις συνθήκες κράτησης στο τμήμα συνοριακής φύλαξης Σουφλίου και στο κέντρο κράτησης Βέννας.

3. *Αποφαίνεται* ότι δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 5 § 1 της Σύμβασης.

4. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 5 § 4 της Σύμβασης.

5. *Αποφαίνεται* ότι δεν συντρέχει λόγος να εξετάσει την αίτηση που έλκεται από το άρθρο 5 § 2 της Σύμβασης, καθώς και εκείνη που έλκεται από το άρθρο 13, σε συνδυασμό με το άρθρο 3, σχετικά με την αποτελεσματικότητα της προσφυγής για την καταγγελία των συνθηκών κράτησης.

6. *Αποφαίνεται*

α) ότι το καθ' ου η προσφυγή Κράτος οφείλει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών, 6.500 (έξι χιλιάδες πεντακόσια) ευρώ, πλέον οποιουδήποτε ποσού μπορεί να οφείλεται ως φόρος, για ηθική βλάβη,

β) ότι, από τη λήξη της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, τα ποσά αυτά θα προσανυξηθούν με απλό τόκο με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο διευκόλυνσης οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο θα ισχύει κατά την περίοδο αυτή, προσανυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

7. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 23 Ιουνίου 2016, κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού του Δικαστηρίου.

(υπογραφή)

Milan Blaško

Εκτελών χρέη Αν. Γραμματέα Τμήματος

(υπογραφή)

Ledi Bianku

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο

Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα